

Fenstadsøkningen

Organ til fremme av det kulturelle, sosiale og aktive miljø i Fenstad

Nr. 3 • 2015 • Utgiver: Fenstad vel

Julegrantenning 2015

I år har juletreet ved Joker'n fått en ny og finere plassering. Den nye plassen som Fenstad vel gjorde i stand i sommer er også et flott sted for juletreet og en fint sted for nissen å komme på besøk til.

På tross av utrygt vær stilte Fenstad vel opp med godteposer til barsøkingen opp mannsterke. Velet har laget ny juletre fot i til den årlige julegrantenningen betong og Joker Fenstad har kjøpt inn nye juletrelys. Vi synes dette 12. Det ble servert over 100 koppper gløgg og masse pepperkaker. Nissen kom som vanlig med hest i nærmiljøet nå rundt jul.

Fenstad vel ønsker alle en riktig god jul og et godt nytt år.

Fenstad vel

Saniteten 70 år

Medlem i Fenstad vel?

Etter å ha sendt ut medlemsgiro sammen med forrige utgave av «Fenstadsøkningen», må styret medgi at vi er skuffet over respon- sen. Kun én av seks husstander har betalt medlemskontingent.

Vi i velets styrets synes vi har gjort mye for fellesskapet i Fenstad de siste årene. Av saker kan vi nevne: bevaring av skolen, revidering av kommuneplanen, trafikk sikkerhetsplan for Fenstad, utgivelse og distribusjon av denne avisa til alle husstander, diverse kurs/møter, skattejakt, stolpejakt, opprusting av uteplassen ved Joker, utvikling og vedlikehold av badeplassen ved Vika, julegrantenning, flaggpynting 17.mai m.m. Siste nyhet er starten av «Fenstad-da'n».

For å holde aktivitetsnivået oppe, trengs både økonomiske tilskudd og entusiasme fra innbyggerne. Vår innsats er avhengig av deres støtte.

Tusen takk til dere 16 prosent av husstandene i Fenstad som overfører 200 kroner i året til velets konto for at vi skal arbeide og yte vårt beste for fellesskapet. Likevel, vi bør vel vurdere vår eksistens hvis langt de fleste er likegyldig til vårt engasjement i bygda.

Skulle du derimot ha litt dårlig samvittighet når du leser denne utgaven av «Fenstadsøkningen» (koster oss 30 000 i året), så finner du medlemsinfo bakerst i avisen eller på våre hjemmesider. Støtt velet!

Jerpestad og Ihle sanitetsforening 70 år

Lørdag 3. oktober 2015 fylte Jerpestad og Ihle sanitetsforening 70 år. Det ble feiret på Kirkestua. Det var i alt 40 damer fra den lokale forening i tillegg til ledere fra de andre sanitetsforeninger i Nes og ledere fra Akershus hovedforening.

Wenche Smedsrud ønsket velkommen før Berit Aulie leste prolog om Jerpestad og Ihle sanitetsforenings historie. Etter det ble det hilsener og gaveoverrekkelser fra de andre foreningene.

Det ble servert deilig biffgryte med tilbehør og ostekake. Maten var laget, og servert, av Anne Hilde Tve-

ter og Dag Martinsen. Etter maten fortalte Berit Aulie en artig historie om sanitetsflua på Ihle.

Maylinn Vangen og hennes far, Dagfinn Vangen, sto for underholdningen med sang og gitarspill. Det ble også allsang der alle kunne delta. Veldig koselig.

I anledning jubileet ga Jespestad og Ihle sanitetsforening en gave på kr 25 000 til Kirkestua. Gaven ble mottatt av Wenche Hogsnes som takket ærbødigst for den overveldende gaven.

Det ble en verdig og hyggelig markering av 70-års jubilaranten.

Fenstad Vel sin hjemmeside har mye spennende informasjon om bygda vår.

www.fenstad.no

Fenstad vel

Godt & blanda 15 år

Tekst: Kari Engh Nyjordet

Godt & blanda feirer i år sitt 15 års jubileum. Koret hadde sin første opptreden 17. mai 2000 hvor vi underholdt på skolens 17.mai arrangement. Korets formål har alltid vært å spre glede for andre og oss selv og består av sangere fra mange deler av Nes. I årenes løp har det blitt mange sangkvelder, konserter, teaterforestillinger og opptredener av diverse slag, både store og små oppdrag har vi vært med på. Korets dirigent Mette Hanstad leder de om lag 20 korsangere med entusiasme og stor korfaglig kompetanse.

Vi er stolte og glade for at vi nå har blitt 15 år og det ble feiret med en tur til Budapest 24. – 27. september. Der fikk vi oppleve byen til fots med norsktalende guide, elvecruise på Donau. Noen av oss fikk også en tur på spa. Vi hadde korøvelse på hotellet, litt fritid og senere middag på det flotte stedet Sir Lancelot. I tillegg besøkte vi teateret i Budapest hvor West side story var på programmet. En flott opplevelse selv om vi ikke skjønte replikkene.

Koret ble lagt merke til for vi benyttet enhver anledning til å synge Vi «flash mobbet» på t-banen, på jern-

banestasjonen, utenfor teateret og ellers der det måtte passe.

Etter hjemkomsten har koret vært med på Kulturdagene i Nes sammen med Vestsiden musikkorps og Nes Bygdekor og juleforestillingen En jul i gamle dager. Så blir det sang i kirken på julaften og julebukk 30.desember, hvor vi blant annet er innom sykehjemmet.

Koret øver hver torsdag i Kirkestua. Du er velkommen innom hvis du har lyst til å synge med oss

Stolpejakten 2015 oppsummert

Stolpejakten har blitt en gedigen suksess. Ikke bare her i Nes, men i store deler av landet. Mange tusen har vært ute og funnet stolper.

Det er registrert 1107 stolpejegere med adresse her i kommunen. Det er

foretatt 20545 stolpereregistreringer i Nes, herav 6018 rundt Kampå og 3286 i Ellingsjø-området.

124 personer har tatt alle 50 stolpene i Nes. Noen har tatt dette litt lengre enn andre og blant dem er Jan

Tore Eriksen som har registrert 831 stolper rundt omkring i Landet.

Trekning av premier er foretatt og vinnerne er kontaktet

Åpne rasteplasser i Fenstadsl

Nettet for både turstier og skispor i Fenstad er godt utarbeidet .

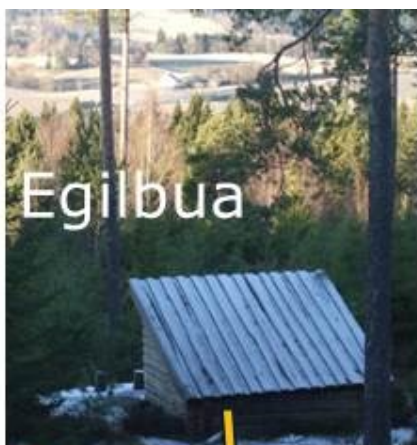
Flere flotte rasteplasser i skogene i Fenstad er åpne og kan brukes av turgåere. De er alle satt opp på dugnad og med midler som er gitt spesielt til de ulike stedene. Alle fire gapahukene og Speiderhytta er velholdte og hyggelige steder for en hvil under

turen. Det forventes at brukerne holder orden og forlater stedet ryddig og med søppelet i sekken.

Egilbua ligger langs turstien rett ovenfor Åsleia i retning Lågsjøen. Bua er til minne om den ivrige skogsmannen Egil Molstad og finansiert

av minnegavene som ble gitt ved Egils bortgang. Fenstad skiklubb med Roald W. Finstad, Kjell Arne Myrvold og Hans Martin Oppegaard i spissen, sto for oppføringen av bua i 2005.

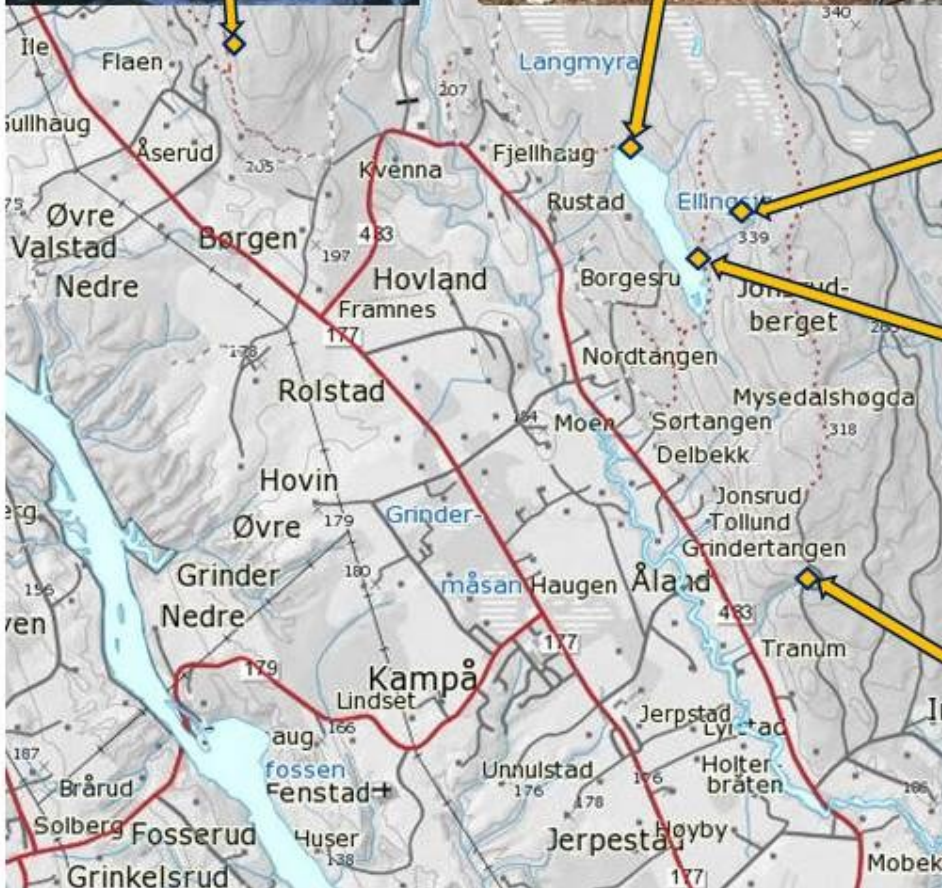
Jørgenbua ligger ved nordre del av Ellingsjøen med en flott utsikt.

Jørgenbua

Speiderhytta

Gapahuken

skogene

Det var Jørgen Martinsens etterlatte som ønsket at minnegaven skulle brukes til en bu til glede for turgåere i Fenstad. Bua ble reist i 2011 av Fenstad skiklubb med sønnen Terje Martinsen som leder av dugnadsgjengen.

4H-bua er å finne midt på østre side av Ellingsjøen. Den ble som navnet sier, satt opp og eies av den lokale 4H-gruppa.

Gapahuken på toppen av Hasledalen, «Mobekk Gapahuken», ligger langs den første skogsbilvegen opp fra Jellumsvegen mot Holtersetra. Grunn-eier Ole Kristian Mobekk sammen med Bjørn By og Ole Bjarne Hagen sto for byggingen. Fra høyden her er det en fantastisk utsikt over Fenstad og sørover.

Speiderhytta på i øverst i lia øst for

Ellingsjøen. Denne ble satt opp til speidergruppene i Fenstad tidlig på 1960-tallet.

Opprinnelig var dette et stabbur fra Jerpestad. Dugnadsgjengen den gang var blant andre Torleiv og Sverre Rimstad, Erling Hansen, Johan Lyrstad, Gudmund Mangen og Kristian Brustad.

Turkartet som inneholder detaljer om stier skiløyper og plasser av interesse i Fenstad-skogene, er til salgs på Joker og XY-stasjonen.

Gamle bilder fra Fenstad

Riiserhytta. Denne flotte tømmerhytta sto på østre side av skogsbilvegen fra Jellumsvegen ved Inngjerdinga opp til Langvatnet om lag to kilometer opp i skogen rett sør for vegmøtet. Hytta ble satt opp tidlig på 1950-tallet som arbeidshytte for skogsarbeidere. Den gang var det ingen bilveg, bare framkommelig for hestene. Hytta ble flyttet til Lillehammerområdet midt på 80 tallet. Bildet ble tatt en fin sommerdag i 1969, og det er Gudbrand Tranum som støtter seg på hytteveggen.

Foto: Sigmund Tranum

Trafikksikkerhet Fenstad

Fenstad vel utarbeidet i løpet av våren 2012 en Trafikksikkerhetsplan (TS-plan) for Fenstad. Planen var et innspill til en kommunal TS-plan som Nes kommune var pålagt å utarbeide.

TS planen for Fenstad er et omgripende og gjennomarbeidet dokument som ble overlevert til Nes kommune i mai 2012. Vårt innspill ble med andre ord levert i god tid før kommunens TS-plan ble vedtatt i 2014!

Det er viktig å bidra til planverket i kommunen. Grendenes synspunkter er viktige når det skal tas beslutninger som berører vårt nærmiljø. Vi kjenner best hvor skoen trykker. Det er vi som føler på kroppen hvor det er utrygt å ferdes i mørket og hvor skolebarna utsettes for utilbørlig risiko på veg til skolen. Vi er de som hver dag ser på den usikrede fotgjengerkrysning. Det er derfor naturlig at vi bidrar med denne lokalkunnskapen når planene skal utarbeides.

I Fenstad vel sin TS-plan fremmer vi synspunkter på en rekke områder som berører trafikksikkerhet, -fra hvor tykk issålen på vegen kan tillates å bli før den må hølves ned, til å sette opp prioritert liste over viktig utbygging av gang- og sykkelveger, vegbelysning etc.

Vårt høyest prioriterte tiltak er å bygge gang- og sykkelveg mellom Joker og Krysset. I kommunens TS-plan prioriteres dette lavest.

Vi har foreslått å sikre den uregulerte fotgjengerovergangen som går fra Myrstubben over til gang- og sykkelveg på motsatt siden av Svanfossvegen. I kommunens TS-plan prioriteres dette som nr. 9, f.eks. lavere enn breddeutvidelse av eksisterende gang- og sykkelveg andre steder i kommunen.

Fenstad vel er skuffet over Nes kommunes respons på våre innspill, og vi har

gjort dem oppmerksom på dette ved flere anledninger.

I to nylige henvendelser til kommunen gir vi uttrykk for denne skuffelsen, og henstiller om at tiltak iverksettes umiddelbart. Særlig gjelder dette ny gang- og sykkelveg mellom Joker og Krysset.

Nes kommune
Postboks 114
2151 Årnes

Fenstad 22. oktober 2015

Prioritering av gang- og sykkelveg langs FV 177 fra Heimvard til krysset FV 177/Grindervegen i Fenstad

Innledning

Fenstad vel nedla et omfattende registrerings og utredningsarbeid i forbindelse med Nes kommunes utarbeidelse av Trafikksikkerhetsplan (heretter kalt TS-plan) for Nes kommune. Nes kommune inviterte i sakens anledning velforeninger og andre nærmiljøorganisasjoner i kommunen til å bidra med innspill. Fenstad vel leverte sitt innspill den 21. mai 2012.

Nes kommunes trafikksikkerhetsplan ble vedtatt av kommunestyret 11. mars 2014. Ved utarbeidelse av tabell 13 – Forslag til fysiske tiltak i planen, er videreføring av gang- og sykkelveg fra Heimvard til Rolstad satt inn som siste prioritet (prioritet 8 av 8).

Presisering av vårt innspill til TS-planen for Nes kommune vedrørende gang- og sykkelveg langs FV 177

I vårt innspill la vi vekt på at denne utbyggingen burde deles i to byggetrinn. Vi foreslo at byggetrinn 1 burde være mellom Heimvard og Krysset (FV 177/Grindervegen). Presiseringen inneholder uttøynene av halvparten av strekningen som Nes kommune har bekræftet som

Fenstad 15/10-2015

Vedrørende veglys i Grindervegen i Fenstad

Fenstad vel er kjent med at det planlegges opprusting av Grindervegen i Fenstad. Grindervegen er et av de tettest bebygde områdene i bygda. Trafikken langs vegen er først og fremst knyttet til kjøring til og fra eiendommene langs Grindervegen og Sietunvegen, og trafikk til og fra Fureholmen barnehage.

I tillegg til at barnehagebarna går tur langs vegen, benyttes den i stor grad av innbyggerne i Fenstad til gå- og treningsturer. For mange av Beboerne på Kampåfjellet er Grindervegen en del av «kveldevegen».

Fenstad vel har tidligere bygget veglys langs både FV 177 og langs Hovlandveien, og har påbegynt utbygging av veglys på strekningen mellom FV 179 og Molokken. Anleggene ble senere overført og driftet av Høyfylke og kommune. Basert på et stort ønske fra beboerne i Fenstad hadde Velet som mål å montere belysning videre langs hele Grindervegen. Som velforening beretter vi desuvert mange begrensninger med midler og ressurser for å etterkomme de krav som stilles for å montere slike anlegg etter dagens standard.

Vi henstiller kommunen om å ta ansvar for å trygge barn og voksne som ferdes langs denne strekningen. Fokus på folkehelse er økende, og er i tillegg til sikkerhet, et meget tungveidende argument i denne saken. I Fenstad finnes ingen «sløyper» der innbyggerne kan ta argument i denne saken. Ved å forlenge utvide vegbelysningen som er påbegynt på Grindervegen mellom FV 179 og Molokken, til også å omfatte hele Grindervegen, så vil dette bli en trygg og opplyst vegstrøking som med redusert fare for ulykker kan benyttes av barnehagebarn, andre barn og voksne, til kveldsturer/morgenturer og treningsaktiviteter gjennom hele året.

Med bakgrunn i ovennevnte ber vi derfor om at det i forbindelse med opprusting av Grindervegen legges inn utbygging av det utvalgte vegbelysningsanlegget som tenkes for å tilfredsstille gjeldende standard på dette området. Dette vil utvilsomt utgjøre en trygghet for barn, ungdommer og voksne.

Ny rektor ved Fenstad skole

Siri Nyheim er den nye rektoren ved Fenstad skole. «Jeg visste veldig lite om Fenstad før jeg kom hit i høst» innrømmer hun.

Hvem er Siri Nyheim?

Gift, 3 barn, bor i leilighet på Årnes og har bodd i Nes de siste 17 år. Ble født i Akershus, men har vokst opp og bodd i Trøndelag og Bodø før hun flyttet hit for 17 år siden. Har nylig flyttet fra småbruk på Hvam til leilighet på Årnes. Har fungert som lærer ved Udnæs og Fjellfoten skoler inntil hun de siste 2 årene har jobbet ved en spesialskole i Ullensaker. Søkte rektorstilling i Nes kommune og fikk da tilbud om jobben ved Fenstad skole.

Siri innrømmer at hun ikke kjente denne delen av kommunen særlig godt og at hun har fått mange positive overraskelser etter at hun startet i jobben. Fenstad er i høyeste grad ei levende bygd med veldig mange gode sider, sier hun.

Siri sier hun har blitt veldig godt mottatt i sin nye stilling. Elevene er veldig hyggelige, blide og høflige. Foreldrene virker veldig engasjerte, nærmiljøet er opptatt av skolen og FAU jobber godt. Alt dette bidrar til utvikling av skolen. Det siste er at det i regi av FAU er planlagt oppsetting

av skaterampe til våren.

Siri er veldig opptatt av godt samarbeid på alle nivåer i skolen og i nærmiljøet. «Vi har et felles ansvar for å fortelle oss selv og omverdenen om hvor bra skolen vår er», sier hun og peker bl.a. på hvor fint det ble på skolen med den nye paviljongen. Det betyr mye for læringsmiljøet vårt at vi kan dele småtrinn og mellomtrinn fysisk, hevder hun.

Hun påpeker også viktigheten av åpenhet mellom skole og hjem/nærmiljø. «Hvorfor ikke ta kontakt med skolen hvis det er ting dere lurer på/ikke er fornøyd med, istedenfor og bare diskutere det på Joker'n», sier hun og understreker at det alltid vil være åpent for meningsutveksling ved Fenstad skole.

Siri har ikke vært i jobben mer enn noen måneder, men hun gleder seg til hver ny dag og sier hun er veldig glad for å være ansatt i skolen i Nes. Det satses mye på skolen i Nes i forhold til mange andre kommuner, sier hun og viser til planen «Et løft i Nes-skolen». Den sier bl.a. at alle rektorer i Nes-skolene skal videreutdannes i sine stillinger. Hun gleder seg til å ta fatt på dette til neste år og håper hun kan bli en god leder for Fenstad skole. Hennes klare mål er at Fenstad skole skal vise seg fram på en positiv måte i framtida.

Vi håper at alle vi i Fenstad vil være med og hjelpe henne med å nå hennes mål.

Vi ønsker Siri varmt velkommen og lykke til i jobben.

Ny i Fenstad?

Fenstad vel ønsker å hilse alle nye Fenstadsøkninger velkommen. Det er en jevn økning av nytilflyttede til Fenstad og vi ønsker alle velkommen. Hva trenger nytilflyttede til Fenstad? De fleste av oss her i bygda har bodd her lenge, og kanskje hele livet. Kanskje til og med både en to og tre generasjoner av familien er herfra. Da er det ikke så mye praktiske og lokale ting en trenger å få informasjon om.

Men, hva for de av oss som nettopp har flyttet hit. Hva hadde vært kjekt å vite? Hvordan komme i kontakt med Fenstadsøkningene og hvordan få mer informasjon og viten om Fenstad—vår fantastiske grend. Et godt første skritt er å snakke med naboen.

Vi anmoder derfor alle å ta kontakt og ønske nye naboer velkommen. Da vil de som har valgt Fenstad til sitt nye bosted føle vår gjestfrihet. Samtidig så anmoder vi våre nye sambyggdinger å ta kontakt mer foreninger og klubber. Det er mange muligheter her.

Hva vi liker med Fenstad

Da har vi snart 1 årsdag med bopel i Fenstad. Vært ett fint år i en overraskende sammensveiset "bygda". Som har kjempet og reddet skolen sin og er opptatt av utvikling!

I tillegg er det mye kultur, foreninger

og høy aktivitet. Det liker jeg!

Nærheten til skog og mark var en avgjørende faktor for valget vi tok. (og ett stort pluss for min samboer som er en ivrig jeger, var det til og

med jaktrett å få!) Flotte oppmerkede stier, så selv jeg "en dame uten retningssans" kan ut å gå på tur.

Vi føler begge at vi kan slå oss til ro her, så da har Fenstad fått 2 nye innbyggere som ønsker å være med å bidra i bygda si! undertegnede er da i full sving i Fenstad vel og stortrives med det.

Astrid Jakobsen og Svein Edvardsen flyttet til Fenstad sommeren 2014 og har på kort tid blitt godt kjent med bygda og de tilbudene vi har.

Årnes Elektro AS

Har du gamle sikringer?

Da bør du gjøre noe med det..

Vi bygger om ditt sikringsskap til automatsikringer med inntil 8 kurser, jordfeilbryter og hovedsikring.

Pris fra 6990,- inkl mva.

6990

Gratis befaring
Vi utfører gratis befaring på alle typer oppdrag!
- Og gir deg gjerne fast pris!

Kontakt Kristian Smedsrud for gratis befaring, tlf. 63 90 07 80

Årnes Elektro AS
2150 Årnes, Tlf 63 90 07 80
post@arneselektro.no

elfag.no – når du trenger elektriker

TIPPING
RIKSTOTO
POST
BANK-I-BUTIKK
APOTEK-UTSALG

NORSK TIPPING

joker
FENSTAD

ÅPNINGSTIDER

MANDAG - FREDAG

9-20

LØRDAG

9-18

Vi kan friste med VARM LUNSJMAT

Ring 63 90 41 41 og bestill PIZZA

Reginol

TRADING A/S

HYDRAULIKKSLANGER

Koblingsmontering
med slangepresse.

VEDSEKKER

I forskjellige størrelser

KILEREIMER

MOTORSAGER

Dolmar • Echo • Ryobi

Sagutstyr AS

Eidsvollvegen, 2160 Vormsund
Tlf. 63 90 11 90 - www.sagutstyr.no

FENSTAD AUTO AS
Vi er der du er

Eidsvollvegen 831, 2170 Fenstad. Tlf. 63 90 89 00.
Besøk oss også på: www.fenstadauto.no

Nybil • Bruktbil • Snøscootere • Service og ettermarked

Stjel varme med en CTC varmepumpe

Varmepumpene EcoHeat (væske/vann)
og EcoAir (luft/vann), stjeler effektivt
varme fra naturen rundt deg.

- Du sparer fra 50 til 70% av
fyringsutgiftene
- Du øker verdien på huset
- Du får høy komfort og
et deilig innneklima

Snakk med oss om hva som er riktig løsning for ditt hus.

www.NVG.as

Norsk Varmegjenvinning AS
Rørlegger Ole Bohn
Eidsvollvegen, 2170 FENSTAD
Telefon 63 90 21 35. E-post: post@nvg.as

Fortsatt salg Kampåa Sag

50% på 2.sort
tømmermannspanel
(Så langt lageret rekker)

Bygda Fenstad

Tekst av Jan-Erik Horgen

Hvor gammel er Fenstad som bygd? Tusen år? Ja, minst det. To tusen år? Jo, kanskje. Fem tusen år? Nei, men funn av steinøkser viser at alt da streifet det folk i skogene her, flere tusen år før vår tidsregning, fra den tida vi kaller steinalderen.

Det skulle gå hundrevis, kanskje tusenvis av år fra de første menneskene jaktet i skogene og fisket i elvene til det ble ei bygd langs den store elva. Elva, som fikk navnet Vorma fordi vannet der var varmere enn i mange andre vassdrag, var nerven i bygda. Gjennom tusenår ble det ryddet og bygd gardar langs elva. I nabobygder er det funnet jordbruksbosettinger fra mange hundreår før år 0, fra det vi kaller bronsealderen (1800-500 f. Kr). Slik var det sikkert her også. Helt sikkert veit vi at de aller fleste gamle gardene langs Vorma ble ryddet i det første tusenåret etter år 0, i jernalderen. Da tok den bygda form, som fra middelalderen skulle få navnet Fenstad.

Gardene fikk navn, og disse navna kan fortelle noe om hvor gamle gardene er. Noen av de eldste navna forteller om naturforhold på stedet: som Strøm, ved en strøm i elva, og Ile, ved ei ile (naturlig vasskilde). Mange gamle navn i Fenstad ender på -stad, som Fenstad, Jerpestad, Rolstad, Valstad, og noen ender på -set, som Farset, Hofset. Begge endelsene betyr «bosted» eller «bosetting». Første leddet kan være et mannsnavn, som Jarpi i Jerpestad og Roald i Rolstad, eller et beskrivende ledd, som Farset ved en overfart, et «far» over elva. En del gamle navn ender på -en, som Borgen, Hovin, Horgen, Skøyen, Breen. Denne endelsen var opphavlig «vin», et ord som forsvant tidlig ut av språket og betydde eng eller grasmark. Borgen var enga ved berget,

Hovin og Horgen enga ved et hov eller horg (kultsteder), og Breen den breie enga. Disse navna blir nå uttalt med -e eller -i til slutt: Børje, Hovi, Hørje, Skø'i, Bre'i.

De gamle gardene med disse navna var ryddet i hundreåra mellom år 0 og den tida vi populært kaller vikingtida (800-1000). Om folka på disse gardene merket noe til det vi forbinder med vikinger, er uvisst. Sannsynligvis arbeidet de jamt og trutt på jorda og i skogen for å skaffe mat, klær, husrom og varme. Men de hørte sikkert om de store ferdene og om den ufreden som rådde i vikingtida for å samle Norge til et rike.

I alle fall var det nå ei bygd med ei nesten sammenhengende rekke av gardar på begge sidene av Vorma. Bygda ble ganske enkelt kalt «Vormadalen» - «Vormudalr» på gammalnorsk.

Når fikk så bygda navnet «Fenstad»? På 1000-1100-tallet fikk kristendommen gjennomslag som bærende religion, og det ble bygd kirker i alle bygder. I Vormadalen ble det bygd kirke på garden Fenstad, nokså midt i bygda. Kirka fikk navn etter garden, og etter hvert fikk bygda navn etter kirka. Det tok et par-tre hundreår før Fenstad fortrente Vormadalen som bygdenavn.

YX Kampå

Tlf. 63 90 43 53

Salg og omlegg av dekk

Godt utvalg av mat:

Hamburgere, løvbiff, pizza og pølser

Vafler, boller og kioskvarer

Kom innom eller ring og bestill

Et par andre gamle bygdenavn forsvant også. «Rovdalen» hadde blitt brukt om Vormadalen sør for Svanfossen, et navn med noe uvisst tolking. «Starahvarf» levde videre som Starvaren og ble brukt om et mindre område midt i nåværende Fenstad. Det kan heller ikke forklares sikkert, men siste leddet "hvarf" betydde grend. Navnet var nesten glømt da det på 1900-tallet ble tatt opp igjen som navn på et poststed på vestsida av elva.

Navnet Fenstad var et av de mange gamle gardsnavna med endelsen –stad. Det første leddet «fen» kjennes det ingen sikker forklaring på. Det kan ha vært et nå forsvunnet mannsnavn.

I høgmiddelalderen (1000-1350) ble det ryddet flere nye gardar i Fenstad, bl.a. ei heil grend på vestsida: Jonsrud, Fosserud, Grimkelsrud, Brårud. Gamle gardsnavn som ender på –rud stammer fra denne tida eller seinere. Det ble også ryddet flere andre gardar, og det ble det også ryddet noen få gardar langs Kampåa.

I 1350 rammet Svartedauden Norge. Mange gardar ble lagt øde som en følge av pesten og i nedgangstider i hundreåret etterpå. I Fenstad ble nesten alle gardene på vestsida forlatt, og likeså gardene langs Kampåa. De fleste gardene langs østsida av Vorma opprettholdt befolkningen, dels fordi disse gardene var større og bedre enn gardar andre steder, og overlevende søkte til de beste gardene.

Etter et par hundreår hadde folketallet nådd omtrent samme nivå som før Svartedauden, og de forlatte gardene var folkesatt igjen. På 1600-1700-tallet ble det bygd mange nye bosteder, de fleste som plasser på eienommen til de gamle gardene. Mange plasser ble bygd i utkanten av jorder og i skogkanter, i hagaskog og i bråter. De fikk navn som Enga, Stua, Hagen, Bråten, gjerne med et gardsnavn eller annet navn som forklarende ledd foran, f. eks Valstadhagen. Flere steder ble plasser bygd samlet, og det oppstod nye grender

der det ikke hadde vært bosteder før, eller på øde tomter etter gammal bosetting. Ei slik grend var Åland langs Kampåa. Det hadde nok vært noen få gardar der før Svartedauden, men de var forlatt og glømt. I løpet av et par hundreår ble det ei sammenhengende rekke av bosteder i Åland. Noen plasser fikk navn som kan tyde på høg alder og som kanskje gikk tilbake til eldre bosetting. De fleste nye bostedene fikk nye navn, som viser at de ble laget nettopp på 1600-1700-tallet.

På 1800-tallet økte folketallet mye, og mange nye plasser ble tatt opp nede i bygda. Folk bosatte seg også på plasser langt til skogs, til dels på gamle setervanger, som Rudsetra. Flere gamle gardar ble delt i to eller flere bruk. Antall bosteder nådde et høgdepunkt i 1860-åra. Fra dette tiåret av skaut utflyttinga fra Fenstad fart, og de minste og mest avsides plassene ble forlatt igjen mot slutten av 1800-tallet. Folk flyttet til Kristiania med mange nye arbeidsplasser, og mange emigrerte til Amerika.

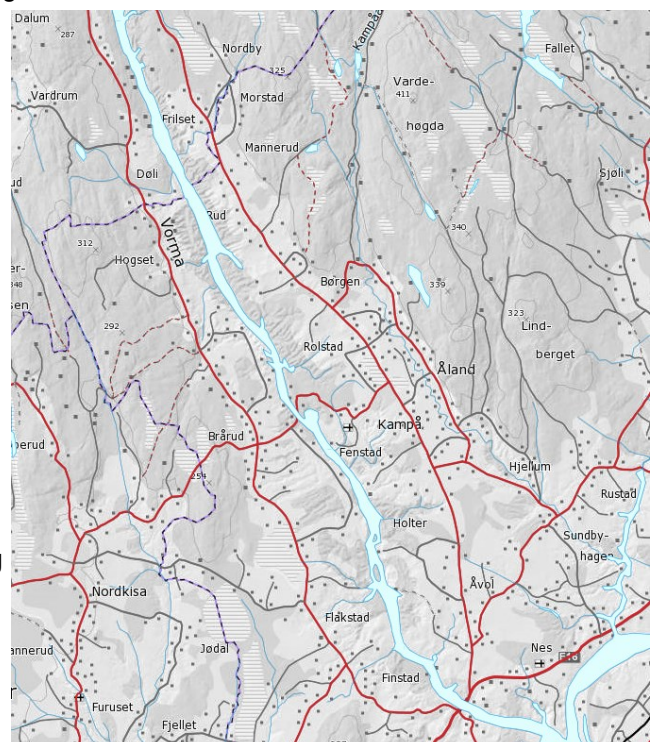
På 1900-tallet kom den moderne tida til Fenstad, først med det store anlegget i Svanfossen fra 1907 til 1910 med reguleringsdam og kanal i Vorma. Den første brua over Vorma, som bandt de to delene av Fenstad sammen, hadde blitt bygd i 1906.

Men den måtte rives ganske snart da anleggsarbeidet begynte. Ny bru ble bygd mot slutten av anleggsperioden. Ved Svanfossen var det sagbruk og butikker, som ga nye arbeidsplasser. Men mye av dette ble borte da anlegget var ferdig. En av de viktigste endringene var at de mange husmannsplassene opphørte som plasser. om butikker og meierier og småbedrifter flere steder i bygda.. Mange ble kjøpt til sjøleie og ble småbruk,

noen ble villabruk, og mange ble også forlatt og oppgitt som bosteder. Det ble også bygd mange nye småbruk på nye tomter. Fram til rundt 1950 hadde de fleste nye bostedene noe jord og plass til noen få dyr til mat og mjølk til dem som bodde der, og kanskje til litt salg om det ble mer enn de trengte sjøl. På større gardar ble det bygd nye, store låver med plass til flere dyr og større avlinger enn før. Landskapet ble fra tidlig på 1900-tallet preget av røde låver og etter hvert av hvitmalte våningshus, sjøl om mange hus stod umalte til langt ut på 1900-tallet.

Etter 1950 har alle nye bosteder blitt bygd som villaer. Langs vegene i bygda ligger villaer i rekker eller på enkelttomter. Fra 1970-åra har de fleste nye boligene blitt bygd i boligfelt. Boligbygginga ble stadig mer regulert, og i Fenstad er de eldste regulerede boligfeltet Kampå-feltet på østsida og Brårud-feltet på vestsida. Seinere har det kommet mindre boliggrender flere steder i bygda.

Fenstad er nå ei levende bygd med ei bosettingshistorie som strekker seg over minst 2000 år, fra de eldste gardene langs Vorma til de nyeste husa i boligfelt. Og vi er fortsatt alle fenstadsøkninger, om vi er øssbygninger eller vessbygninger.

Styret i Fenstad Vel

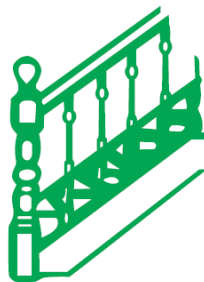
Leder	Roald Wessel Finstad	Telefon 99 62 96 60	roaldwf@online.no
Nestleder	Terje Woldsnes	Telefon 91 37 43 29	tw@bama.no
Sekretær	Mads C Oppegaard	Telefon 97 75 61 95	mads.oppegaard@vegvesen.no
Kasserer	Boye Trandum	Telefon 94 15 14 65	boye.trandum@dnvgl.com
Styremedlem	Kari Engh Nyjordet	Telefon 41 69 70 21	kari.ENGH.nyjordet@tbane.no
Styremedlem	Astrid Jakobsen	Telefon 41 53 39 38	astrid@fargerike-sletvold.no
1. vara	Arne Hovland	Telefon 92 41 19 26	arne-hovland@hotmail.com
2. vara	Tom Erik Johansen	Telefon 99 12 29 09	tome-joh@online.no

Konto: 0540 08 48612 • Vi er med i grasrotandelen, gi din støtte til Fenstad Vel • Org.nr. 994 547 798 • www.fenstad.no
Bli Medlem • Kontingent kr 200,- for husstand, kr 100,- for pensjonister • Betal til konto 0540 08 48612

Fenstad veiviser'n

Fenstad Auto 63 90 89 00	Kampå Bensin & Service 63 90 43 53	Fenstad Spa AS 66 10 08 25	AS Norsk Varmegjenvinning 63 90 21 35
Joker Fenstad 63 90 41 41	Sagutstyr AS 67 21 45 09	Kampåa Sag DA 63 90 55 08	Bråthen Maskinservice 906 22 692
Hårstua ANS 63 90 47 17	Kårstad Trevarefabrikk 63 90 41 71	Interiørglede Gardin- og interiørsøm 91 15 19 22	My Beloved Ones Håndlaget barnetøy 93 28 72 62
Ringlid Eiendom AS Tømrertjenester 90 36 34 96			

Redaksjonen i Fenstadsøktningen oppfordrer bedrifter og virksomheter i Fenstad til å melde fra slik at denne veiviseren blir så oppdatert som mulig.
Innspill kan sendes til fenstad-vel@hotmail.com

KÅRSTAD
TREVAREFABRIKK
Etablert 1949
Gode trapper fra første trinn

Movegen, 2170 FENSTAD • Tlf: 63 90 41 71 • Faks: 63 90 91 78
k-kaarst@online.no • www.kaarstadtrapp.no